

DOBROGEA JURNĂ

ABONAMENTE:
un an 10 Lei
catorva preoți și învățători . . . 8 „
Anunțuri și Reclame după învoială.

ORGAN AL TINERIMEI DOBROGENE

Apare de două ori pe lună

DIRECTOR ȘI PROPRIETAR
CONST. N. SARRY

Redacția și Administrația str. Dorobanților

CULTURA ROMÂNEASCĂ ÎN DOBROGEA

Rolul Bisericii.

Am arătat, în numărul precedent, națiunea Dobrogei, sub raportul elementelor militare, recrutate în această provincie — elemente care vor forma generațiunea imediată de mâine, venită să intră, mai curând sau mai târziu, în viața publică a Regatului — am văzut în ce proporțiune slabă găsește elementul românesc.

Pentru azi ne vom ocupa, în trecut, raportul în care ne găsim, din punctul de vedere al limbii și culturii românești.

Am avut o satisfacțiune deosebită, anul trecut, d. Locot. G. Coandă ridicat un colț al vălului, care acoperă spre a ascunde, în interesul nădemului, adevărata stare de lucruri aici. După d. Ovid Buteanu, care, cu acelaș curaj, a destăinuit multe adevăruri crude, d. Coandă, între altele, a atins pe scurt și chestiunea culturii românești în Dobrogea.

Cuvintele — susține Rabier, în tratatul său de psihologie — nu sunt decât depozitul gândirilor și descoperirilor făcute de strămoșii noștri, chiar al felului lor de a gândi și de obișnuința gândirii lor.

Fiecare popor are modul său deosebit de a gândi și concepe lucrurile. Francez, spre pildă, nu-și desfășură gândirea tot ca și un German. Aceasta ne-o evidențiază sintaxa, care e totuși deosebită la Neolatini și la Germani. Neolatini, cari au totuși acelaș fel de a gândi, acelaș fond sufleteș, latin, au totuși același sintaxă. Taxa Germanilor e cu totul alta; știu să construiască fraza cu verbul la început, pentru că felul lor de a gândi impune această construcție.

De această deosebire trece în limbă, și se rasfringe astfel facultățile, structura mintală, natura spiritului acelor popoare, au plămădit-o. Acesta e geniul propriu al fiecărei limbi.

Între simțire și eugetare de o parte, între exprimarea lor prin grai și scrierea de altă parte, există o strânsă legătură. Mai întâi — a zis Maine de Biran

omul vorbește cum eugetă și apoi eugetă cum vorbește. Ca să vorbești românește, trebuie așa dar să simți și să eugeti românește, și nu poți simți și eugeta românește, dacă nu vorbești limba românească.

Copilul, de origine streină, fatal se va instrui la început cu ajutorul limbii sale materne și printr'un organ cunoscut își va dezvolta spiritul până la un punct. Pentru cultivarea sa mai departe, limba maternă, pe nesimțite dobândită, nu mai e suficientă și se va simți nevoia unei brane intelectuale mai solide — întocmai cum pentru dezvoltarea corpului nu e suficient numai laptele mamei, ci se face uz succesiv de carne, pîine, legume, etc.

De natura hranei și de dibăcia și destoinicia cu care va fi ea servită, depinde influența ce ea va exercita asupra sufletului adolescentului.

Din punctul de vedere al limbii și culturii românești în această parte a țării, am fi putut sta mult mai bine, de cât cum ne găsim astăzi.

Nu putem sprijini de data aceasta aserțiunea noastră pe date statistice, fiindcă o asemenea lucrare n'a fost întocmită vreodată. N'are decât oricine însă să aziste la câteva ședințe ale instanțelor judecătorești din Dobrogea, spre a se convinge de adevăr.

Nu vom insista asupra greșelilor trecutului. Unde ne-am fi găsit, spre pildă, sub acest raport, dacă tinerii din Dobrogea — lucru ce am discutat în numărul trecut — după un stagiū preliminar de câte-va luni, ar fi fost trimiși să-și completeze stagiul dincolo în țară?

E vorba însă de acum înainte.

Dăscălimea, de toate treptele, își face, în această privință, datoria în conștiință. Cercurile lor culturale își îndeplinesc, încetul cu încetul, dar cu succes, menirea. Școlile froebeliane își dau și ele roadele. Numai cu școlile de adulți, mai ales în orașe, stăm mai rău.

Mai rămâne însă mult de făcut.

Biserica are și ea o mare misiune de îndeplinit sub acest raport. Puterea ei educativă și culturală este mai presus de orice discuție.

Omul de astăzi însă a devenit mai pretențios. Liturghia obișnuită nu numai că nu-l mai atrage, dar îl plietă-

sește. De multe ori, felul cum slujba e dată peste cap îl și indignează. Iacă de ce locașurile noastre sfinte, în general, sunt din ce în ce mai goale — iacă de ce Biserica nu-și mai îndeplinește cu izbîndă menirea.

Dacă acest rău nu trebuie să mai dălmuiască dincolo în țară, cu atît mai virtos el trebuie curmat în această provincie.

Pe lângă coruri, care în parte s'au înființat și funcționează, grație stăruinței învățătorilor, predicile trebuie introduse de îndată. Cuvîntul predicatorului nu face numai serviciul divin atrăgător, dar are darul de a pătrunde în sufletele credincioșilor și a exercita cu prisosință acea influență binefăcătoare, care cultivă pe om, îi înalță sufletul și face și religiunea noastră — cea mai frumoasă dintre religiuni — înțeleasă de toată lumea.

Puțini, foarte puțini însă preoții din această provincie cari să țină predici măcar la zile mari. Și pe cînd toate celelalte biserici eterofile din această parte a țării își atrag tot mai mult proseliții prin predicatori aleși, bisericile românești sunt vizitate numai de babe, care știu să se roage Domnului și fără mirolăitul popii sale al cîntărețului, țuicării înainte chiar de a se fi făcut ziua.

Plecîndu-ne cu multă dragoste creștinească în fața acelor puțini preoți, cari înțeleg să-și facă pe deplin datoria de buni creștini și buni Români în această parte a țării, facem un călduros apel către ceilalți, ca să ia în deaproape examinare cele arătate de noi mai sus — destăinuirii pornite dintr'o adîncă convingere și o curată dragoste pentru țara aceasta.

Const. N. Sarry.

IMPRESII

„D-ta, proprietar?” — întrebă, zilele trecute, M. Sa pe unul din supușii Săi, eșii într'u întîmpinare, cu ocazia preumblării ce a făcut pe Dunăre.

„Mare proprietar, Majestate!” — fu răspunsul.

„Ținînd seamă că, în acest plin veac al materialismului, proprietatea literară nu e de cît o fîdulie — fără treme — trebuie să mărturisesc, că încă în viața mea n'am încercat simțimentul mîndriei de „proprietar”, fie chiar mai mititel.”

„Am apărut cu multă vîgilență proprietatea altora; pentru mine însă n'am fost în stare să-mi înjghebez un petec de proprietate reală, producătoare.

„Materialistul va zice: nedestoinicie! Vr'un idealist ca subsemnatul: lipsă de noroc!”

Mă impresionează tot așa de puțin una ori alta din explicațiuni.

... Printr-o dispozițiune specială, menită a înfrumuseța Constanta un cartier „românesc”, s-a început, fără multă trudă, proprietarii, oameni din toate părțile și de toate neamurile.

Administrația trecută mi-a refuzat însă mie această faoare, pentru cuvântul că-l eram dușman. Cea actuală a fost tot așa de puțin dărăcică, pentru motivul — zice-se — că-l sunt prieten.

Orî cum ar fi, un fapt rămîne cert, că eu n'auvî nici acum parte de a mă face proprietar, odată cu alții alți nepricopsiți ca și mine!

... Mă rodea însă un verșe: vream cu orice preț să devin proprietar — și profitînd de ocazia, că trebuia să desgrop doi frațiori, peste alți căror morminte își întinseseră proprietatea noului proprietar din cartierul românesc, mi-am luat mîna în dinți și făcut o cerere la Primărie, prin care am cerut să-mi se vîndă de vecl un locșor la cîmîțir. Și astfel cu 216 lei m'am făcut proprietar pe atît loc, cît ar înăpea două coșciage.

Scump dar face!

... Și așa mă văzui în stîrșit proprietar. E prima și singura mea proprietate imobiliară!

CE-SAR.

Calatoria Familiei Regale pe Dunăre.

— Relație Oficială —

Joi, 1 Mai, la orele 9 dimineața, MM. LL. RR. Regele și Regina, dimpreună cu AA. LL. RR. Principele Carol și Prințesa Elisabeta, au plecat cu automobilul din Capitală, ducîndu-se la Giurgiu, unde urma a se îmbarca pe yachtul Regal „Stefan cel Mare”, pentru a face o călătorie de 8 zile pe Dunăre. Pînă la Giurgiu Majestatea Lor au fost însoțite de d. I. Brătianu, ministrul de interne, d-nul prefectul al Capitalei și al județului Ilfov și de comandantul corpului de jandarmi rurali.

La hotarul județului Vlașca, Regele a fost întâmpinat de d. prefect al județului. Majestatea Lor, în trecerea prin comunele rurale Progresu, Jiava, Adunați-Copăcești, Călugăreni, Crucea-de-Piatră, Remuși și satele Copăcești-de-Jos, Buturugari, Plopșor și Daia, au fost întâmpinate de către delegațiunile locale, de institutori și institutoare cu elevii și elevele școalelor rurale, cari cîntă imnul național și prezintă flori de cîmp, iar locuitorii în haine de sărbătoare T primeau și T petreceau cu prelungite urale.

În fiecare din aceste localități, cari erau împodobite cu steaguri, verdeață, scoarte și volnute, Suveranul S'a oprit spre a convorbi cu primarii, preoții, învățătorii, fruntașii și ceilalți locuitori, interesîndu-se de aproape de nevoile locale și de starea semănăturilor.

Ajunșind în dreptul kilometrului 43 al șoselei naționale, Majestatea Lor au fost întâmpinate de d. ministru de război, General Averescu, și de d. V. Morțun, ministrul lucrărilor publice.

Aci se aflau înșirate pe marginea șoselei, pentru a da onor, trupele din cîmpul de instrucție dela Dadilov, anume brigada mixtă comandantă de d. General Boerescu, compusă din batalionul 6 vînători, regimentul 33 Tulcea, regimentul 34 Constanța, regimentul 12 artilerie și regimentul 3 călărași.

După primirea raportului, M. S. Regele a trecut în revistă și trupele în sunetul imnului național și a uralelor soldaților.

La orele 11,45, Majestatea Lor au intrat în Giurgiu pe la bariera București și au trecut prin oraș, care era foarte frumos împodobit, îndreptîndu-se la debarcaderul Ramadan din port, unde se afla acostat yachtul Regal. În trecerea Lor prin oraș, Majestatea Lor au fost cu însuflețire aclamate de populațiunea orașului care ieșise în întâmpinarea Lor.

Orașul era foarte frumos împodobit și diferite arcuri de triumf se aflau ridicate pe străzi.

Majestatea Lor sosind în port, au fost primite de către d. D. Sturdza, președintele consiliului de miniștri, de d. Partenescu, primarul

orașului, care a urat Majestatea Lor bună-sosire, de d. Anghel Saligny, directorul general al porturilor, serviciilor de navigațiune, de d-nii senatori și deputați al județului Vlașca, reprezentanții autorităților locale, d-nii agenți consulari al Austro-Ungariei și Olandei, corpul profesoral cu elevii școalelor secundare și primare, diferitele societăți, corporații și comunități cu drapelele lor.

Aci, d. General Naslimow șeful marelui stat-inajor al armatei bulgare, a salutat pe Suveran și a adresat Majestatea Lor urări de bună-călătorie din partea AA. LL. RR. Principei și Prințesei Bulgariei. M. S. Regele l-a însărcinat să prezinte Alfetelor Lor Regale călduroasele Sale mulțumiri.

D. General Coanda, comandantul diviziei IV infanterie și d. General Căpitanovici, comandantul brigatei VII, au dat raportul.

M. S. Regele a trecut în revistă corpul ofițeresc al garnizoanei și compania de onoare dată de regimentul 5 Vlașca în sunetul imnului național și uralelor trupel, apoi a trecut pe dinaintea tuturor societăților și corporațiilor, precum și a școalelor.

În urmă, prefectul județului și primarul au prezentat M. S. Regelui persoanele oficiale și notabilitățile orașului, cu care Regele a bine-voit a se întîlni.

M. S. Regina a primit frumoase buchete de flori dela doamnele din societatea locală, care au venit spre a O saluta și a-I prezenta omagiile lor respectoase.

M. S. Regele, înainte de a trece pe bordul yachtului, a adresat din nou cuvîntul d-lui General Naslimow, apoi, însoțit de d. prim-ministru și d. ministru al lucrărilor publice, S'a îndreptat către debarcader.

Cînd Regele a pîșit pe puntea yachtului, garda bordului a dat onorul la Suveran, în care timp pavilionul Regal a fost arborat la arborele mare, iar vasele din port, sub podoabă mare, au salutat cu pavilionul.

Pe bord, M. S. Regele a fost primit de Comandorul Barbieri, comandantul militar al yachtului, d. Inginer Ștefănescu, directorul serviciului navigațiunii fluviiale, și Locotenent Șerbu, comandantul vaporului.

La orele 12,45 yachtul a pîrăsit portul îndreptîndu-se pe Dunăre în sus către Turnu-Severin.

Echipajul vasului de război „Simeon Veliki”, care se afla în port, a dat onorul.

Cînd yachtul Regal a ajuns în dreptul portului Ruscik, trupele garnizoanei, cari se aflau în lagăr, au salutat pe Majestatea Sa cu prelungite urale.

În dreptul schelei Slobozia, M. S. Regele a fost salutat de către locuitorii acelei comune.

La orele 3^{1/2}, yachtul a acostat la debarcaderul dela Zimnicea. M. S. Regele, trecînd pe mal, a fost întâmpinat de prefectul județului Teleorman, care l-a urat bună-sosire, și de primarul orașului care a prezentat piinea și sarea.

Elevii și elevele școalelor din localitate au cîntat imnul național și alte cîntece patriotice. Damele au prezentat buchete de flori M. S. Reginei.

Regele a trecut pe dinaintea plutonului de jandarmi, pe dinaintea veteranilor din războiul Independenței și a Corporației de meseriași care L-au întâmpinat cu urale și cărora Majestatea Sa le-a adresat cuvîntul.

În dreptul schelei Fîmînda, Majestatea Lor au fost salutate de către populația locală și a satelor megieșe care aștepta trecerea yachtului Regal.

În dreptul Nicopolei, bastimentul a fost salutat cu fugase, iar garnizoana cetății și populațiunea au aclamat pe Suveranul nostru.

La Turnu-Măgurele, unde yachtul Regal a acostat la orele 6,3, Suveranul a fost salutat cu salve de artilerie și puternice urale ale aproape întregii populații a orașului care venise în port spre a exprima Majestatea Lor sentimentele lor de înaltă venerație.

M. S. Regele a fost întâmpinat de către primarul Costovici, care a ținut o frumoasă

cuvîntare, urînd bună-venire în aumele cetățenilor.

Comandantul garnizoanei a prezentat raportul, M. S. Regele a trecut în revistă corpul ofițeresc și compania de onoare dată de regimentul No. 20 Teleorman.

În salonul de recepție au avut loc prezentările.

Majestatea Sa, înainte de a se reîmbarca, a exprimat viuele Sale mulțumiri atît d-lui prefect, cît și d-lui primar, pentru frumoasa primire ce l-a făcut atît în Turnu-Măgurele, cît și în celelalte schele aflate în acest județ.

Dela Turnu-Măgurele yachtul Regal și-a continuat călătoria către Turnu-Severin în tot cursul nopții.

Majestatea Lor au fost însoțite în călătorie de către d. prim-ministru și d. ministru al lucrărilor publice.

Vineri, 2 Mai, în cursul dimineții, Majestatea Lor au urmat călătoria către Turnu-Severin. Pe la toate schelele, comunele și satele de pe ambele maluri ale fluviului, pe unde yachtul Regal a trecut, Suveranul a fost salutat de către locuitori cu bubuituri de fugase și puternice urale. Pe la debarcadere se aflau ridicate frumoase arcuri de verdeață.

La Gruia, unde M. S. Regele S'a dat jos, l-a făcut aceeași călduroasă primire de către locuitori, veniți de prin satele megieșe la debarcaderul acestei schele, care era împodobit cu steaguri și cu verdeață.

În dreptul portului sîrb Raduevat, Suveranul a fost viu aclamat de către locuitorii acestui port.

La orele 1,50 p. m., yachtul Regal a intrat în apele portului Turnu-Severin, cînd a fost salutat cu salve de artilerie.

Yachtul trecînd pe lîngă vasele din port, și care se găseau sub podoabă mare, a fost petrecut cu puternice urale ale echipajelor lor.

Portul era decorat pe toată întinderea lui, de asemenea și debarcaderul din dreptul pavilionului de recepție.

Majestatea Lor au fost primite aci cu mare însuflețire de către întreaga populație, care venise în port spre a-și arăta sentimentele ei de înaltă venerație și respectuoasă iubire pentru Rege, Regina și Dinastie.

O companie din regimentul 1 Mehedinți No. 16, cu drapel și muzică, a dat onorurile.

M. S. Regele coborîndu-se de pe vapor, a fost primit de P. S. S. Episcopul Athanasie al Rîmnicului înconjurat de clerul local, de d. primar al orașului, d-nii senatori și deputați și reprezentanții diregătoriilor județene și comunale.

Regele, însoțit de d-nii generali Năsturel, comandantul corpului I de armată și general Boteanu, comandantul diviziei I, a trecut pe dinaintea frontului, corpul ofițeresc al garnizoanei și al companiei de onoare și în urmă pe dinaintea elevilor liceului „Traian”, aflați înșirați sub arme, avînd la flancul drept fanfara lor, care a executat imnul național, apoi Majestatea Sa a trecut pe dinaintea școalelor, societăților și corporațiilor. Regele a trecut în urmă în pavilionul de recepție unde d. primar răcu prezentările. Doamnele trecînd pe vapor au prezentat M. S. Reginei omagiile lor și frumoase buchete de flori. Pe bordul yachtului Regele a primit misiunea trimisă intru întîmpinarea sa de către M. S. Regele Serbiei. D. General Sava Gruici, șeful ei, adresîndu-se M. S. Regelui, îl făcu cunoscut că Suveranul său l-a însărcinat a exprima Majestatei Sale și Reginei cele mai profunde omagii și asigurarea sincerei sale prietenii, de altfel tradiționale între amîndouă regatele.

M. S. Regele binevoi a mulțumi trimisului Regelui Petru I, făcînd urări de prosperitate și fericire pentru Majestatea Sa și regatul său.

D. șef al misiunii a prezentat M. S. Regelui pe d. major-adjutant regal Iosipovici și căpitan de stat-major Calafatovici, cu care a binevoit a se întîlni. În urmă domniile lor au fost prezentate M. S. Reginei, care i-a primit cu multă afabilitate.

Yachtul urmînd a face o excursiune peste cataracte pînă la regiunea „Cazane”, M. S. Regele a binevoit a reține la bord pe membrii misiunii Sîrbești.

În trecerea yachtului pe la Cladova, Majestatea Lor au fost salutate cu salve de tunuri de către

ateria din cetatea sârbească, iar garnizoana cetății, aflată în linie, a dat onorul și muzica a cîntat imnul național român, în care timp populația i-a aclamat cu mare entuziasm.

În dreptul localităților de pe malul românesc Scheia-Cladovei, Gura-Vail și Virciorova, precum și în dreptul acelor de pe malul sîrbesc Costolul, Ladușnița și Tekia, și de asemenea la Orșova și în dreptul insulei Ada-Kaleh, populația aflată la malurile apei a salutat cu puternice urale pe Majestatea Lor.

La orele 5 jumătate yachtul s'a întors la vale. În dreptul Cladovei a fost oprit pentru ca mișcarea sîrbă să se imbarce pe vaporul „Tarul Nicolae II”, cu care venise. Autoritățile și locuitorii în Cladova au făcut Majestateilor Lor aceleași onoruri ca și la ducere. În dreptul Turnului-Seven a eșit în întîmpinarea yachtului un vapor de pasageri, pe care se afla corul societății „Doina”, care a executat mai multe cîntece naționale.

Yachtul Regal a continuat drumul la vale pînă în dreptul schelei Gruia, unde a acostat la debarcaderul de acolo la orele 10 jumătate seara, unde s'a făcut popas în timpul nopții.

Duminică, 4 Mai, la orele 4 dimineața, yachtul regal a plecat din scheia Zimnicea, venind pe majestatea Lor la vale pentru a zita și celelalte porturi de pe malurile românești.

La orele 6 $\frac{1}{2}$, dimineața, vaporul trecînd în dreptul lagărului bulgar de lângă Rusciuk, apele înșirate pe mal au aclamat pe Majestatea Lor.

Prin dreptul Turtucaei populația a celui aș a potrecut pe Majestatea Lor cu prelungite urale.

La Oltenița yachtul a acostat la debarcader orele 9.30 dimineața. Aci Majestatea Lor a fost primită cu aceeași mare însuflețire către cetățeni și locuitorii de prin împrejurimi, ca și în celelalte porturi. La debarcader d. prefect de Ilfov a prezentat raportul de lucru, iar primarul, oferind pîinea și berea și urînd bună venire, a exprimat M. S. Regele recunoștința orașenilor pentru fidelitatea arătată de Majestatea Sa acestui popor încă din primii ani ai domniei Sale.

În pavilionul de primire M. S. Regele s'a reținut cu proprietarii din județ, membrii consiliului, cu comercianții, Majestatea Sa s'a deplasat în urmă către veterani și școalele de mare, unde a convorbit cu membrii corului didactic. Apoi adresîndu-se către d. prefect și primar le-a exprimat viuele Sale mulțumiri. Muzica comunală și corul școalelor, la sosire cît și la plecarea Majestateilor Lor, a cîntat imnul regal.

La tot aci M. S. Regele a fost salutat de directorul și profesorii școlii primare române Turtucaia.

Pe drum spre Călărași, Majestatea Lor au fost întîmpinate cu urale de locuitorii satelor din împrejurimi, voioși de a putea aclama pe Suveranul lor.

La pichetul Chieșu de la gura Borcei, yachtul a fost ancorat. Aci Majestatea Lor s'au deplasat pe vaporul Domnița Florica pentru a merge pe canalul Borcei la Călărași. La pichet se aflau două vedete-torpile, care au escortat yachtul regal tot drumul călătoriei pe Dunărea de jos.

La intrarea pe canalul Borcei, Majestatea Lor au fost salutate cu bubuituri de fugase. La Călărași yachtul regal a acostat la cheu în mijlocul unei mari manifestații de bucurie și sunetul imnului național, executat de o unitate militară și de copiii școalelor. M. S. Regele a fost primit de prefectul de Ialomița, comandantul diviziei V, care a prezentat raportul, și de primar, care a urat Majestateilor Lor bună sosire în numele locuitorilor din Călărași, vii mișcați de favoarea cu care Majestatea Lor de a Se abate spre zita orașul lor.

M. S. Regele a trecut în revistă corpul de pasageri, compania de onoare din regimentul de Ialomița, școalele, meseriașii, societățile de veterani. Doamnele au prezentat M. S. Regele pe vapor omagiile lor, precum și oase buchete de flori.

În pavilionul de primire prefectul a prezentat M. S. Regele pe reprezentanții autorităților și pe notabilii cari au fost în urmă autorizați a se prezenta M. S. Reginei.

Tot aci d. General Zatu a prezentat pe ofițerii garnizoanei.

La plecarea M. S. Regele a mulțumit atât prefectului cît și primarului. Publicul cu și echipajele vaselor au aclamat pe Majestatea Lor cu puternice urale.

La Ostrov, prima localitate de pe pămîntul Dobrogean, care are cinstea a primi pe Majestatea Lor în această călătorie, s'a făcut Suveranului și Reginei de către populația ce se strînsese acolo, venind de prin toate comunele și satele plășei, cele mai călduroase ovațiuni.

La debarcader prefectul de Constanța și generalul comandant al diviziei IX au prezentat raportul, iar primarul tradiționala pîinea și sarea.

M. S. Regele a trecut pe d'inaintea companiei de onoare dată de regimentul Mircea No. 32, a școalelor, veteranilor și publicului înșirat pe amîndouă laturile șoselei din port, care era decorată cu steaguri, arcuiri de verdeață și țesături naționale.

M. S. Regele s'a interesat de starea semănăturilor, de mersul învățămîntului, iar publicul L-a primit cu mare bucurie, făcîndu-i cele mai călduroase ovațiuni.

De aci yachtul s'a îndreptat spre Cernavoda.

În trecerea sa pe sub mureșul pod „Carol I”, Majestatea Lor au fost salutate cu bubuituri de fugase trase de pe amîndouă malurile.

La debarcaderul portului Cernavoda se aflau membrii autorităților civile din Constanța și cele locale, primarii din plășile Siliștra-Nouă și Constanța, corpul ofițeresc al garnizoanei, compania de onoare dată de batalionul 7 vînători, școalele publice și profesionale, delegații comunităților germană, musulmană și israelită cu elevii și elevele școalelor lor, cari salutaau făcînd stegulețe și aruncînd flori.

M. S. Regele a trecut în revistă compania de onoare în sunetul imnului național, apoi a ascultat cu deosebită plăcere mai multe cîntece executate de corurile școalelor și catedralei din Constanța, întrunite cu acei al societății corale „Muzicescu”.

În timp ce Majestatea Sa a trecut în pavilion, unde d. prefect a făcut prezentările, doamnele din societate de la Constanța și Cernavoda au trecut pe vapor, unde au oferit M. S. Reginei buchete de flori.

Corurile au trecut de asemenea pe vapor unde au cîntat frumoase și alese bucăți muzicale.

M. S. Regele trecînd pe d'inaintea primarilor rurali comunităților catolice, protestante, islamice și ebraice, a veteranilor, a societăților, economice și de bine-facere, a poporanilor de diferite rituri, a fost salutat cu mare dragoste de acești supuși ai M. Sale.

În urmă a trecut prin piața de arme a cazărnil artileriei de cetate, unde trupa a dat onorul. De aci s'a întors prin mijlocul populației la yacht.

La prînzul oferit de Majestatea Lor pe vapor au avut onoare a lua parte 56 persoane.

Seara orașul și vasele din port au fost frumos iluminate.

Majestatea Lor, la orele 10 seara, s'au retras în apartamentele lor de pe yacht, care a rămas peste noapte în acest port.

Luni, 5 Mai, la orele 9 dimineața, Majestatea Lor au plecat din portul Cernavoda în mijlocul ovațiunilor populației. Trupele garnizoanei, înșirate pe mal, au dat onorul.

În dreptul satelor Topal și Seimeni locuitorii au aclamat pe Majestatea Lor în trecerea yachtului prin acele localități.

La Hirșova primirea a fost din cele mai frumoase. Primarul, salutînd pe Majestatea Lor în numele orașenilor, a prezentat pîinea și sarea.

Copiii școalelor au cîntat imnuri și au salutat cu respect pe Suveran, iar fruntașul lor a declamat cu multă simțire o poezie.

La orele 12 din zi, yachtul a plecat din port îndreptîndu-se către Brăila și Galați, cele două mari porturi ale țării.

De-a lungul malurilor, și anume dela schelele Gura-Ialomitel, Gura-Giriței, vasurile dela Viziru și Siliștraru, locuitorii și-au arătat sentimentele lor de respect și iubire prin prelungite urale.

Încă de la satul Gropeni armatorii și comercianții Brăilei au trimis în întîmpinarea Majestatea Lor 16 remorche frumos împodobite și de pe bordurile cărora numerosul public aflat pe ele au primit pe Majestatea Lor cu muzici și urale.

Toate aceste vapoare au escortat yachtul „Ștefan-cel-Mare”, care a apărut în fața Brăilei la orele 4 după amiază, cînd două baterii din regimentul 3 artilerie a salutat pe M. S. Regele cu 21 lovituri de tun. Întreaga populație se afla în picioare; pietele portului erau pline de lume.

Yachtul a defilat pe toată lungimea portului în mijlocul unei colosale manifestații, unde bubuitul tunurilor, sunetul clopotelor și muzicilor, ale sirenelor vapoarelor și fabricilor, ale uralelor exprimate în diferite limbi de echipajele bastimentelor de comerț și aclamațiunilor dela mal, ale mulțimei, dădău o mai mare solemnitate imposantei primiri.

La debarcader, M. S. Regele a fost primit de prefectul județului, de generalul de divizie P. Warthead, comandantul corpului III de armată, care a însoțit pe M. S. Regele la trecerea în revistă a corpului ofițeresc și a companiei de onoare din regimentul Siret No. 11.

În fața pavilionului de primire, primarul a urat Majestateilor Lor bună sosire în termeni foarte călduroși. M. S. Regele a bine-voit a-i mulțumi pentru cuvintele bine simțite cu cari L-a întîmpinat.

În pavilion a avut loc prezentările corpului consular, deputaților și senatorilor, funcționarilor superiori și fruntașilor comerciali și industriali.

De aci M. S. Regele s'a îndreptat către cheu, unde erau înșirate școalele, corporațiile și societățile cu drapelurile lor. M. S. Regina a primit la vapor pe doamne și reprezentanții autorităților locale și notabili.

Majestatea Lor s'au întîmpinat cu persoanele din asistență, precum și cu ofițerii garnizoanei pînă la ora plecării, cînd mulțumind afectuos pentru imponenta și călduroasa primire ce Li s'a făcut, yachtul a pornit în mijlocul unei tot atît de puternice manifestații ca la sosire.

La vadul Ghecet, unde se afla ridicat un arc frumos arc de verdeață, numerosul public, venit din Măcin, a întîmpinat pe M. M. L. L. Regele și Regina cu urale.

Yachtul regal, care era escortat de cele 16 remorche, a fost întîmpinat în sus de gura Siretului, de 8 mari vapoare de călătorii venite cu public din Galați, pentru a saluta pe Majestatea Lor și a lua loc în cortegiu.

La Tiglina Suveranul a fost salutat cu salve de artilerie, trase din bateria de coastă a marinei militare și de companiile de torpilor aflate înșirate la mal și la posturile de salut pe vasele din portul militar.

În port M. S. Regele a fost primit cu salve de artilerie de către vasul italian de război „Galileo”, și de divizia monitoarelor și vedetelor torpiloare, cari erau aflate la ancora pentru revistă. Echipajele lor au dat onorul cu de șapte ori ura la trecerea Majestateilor Lor pe dinaintea fiecărui vas.

Priveștița ce oferea portul era măreață. Bastimentele de război și cele de comerț de mare și fluviu erau sub podoabă mare.

Pe vase, pe cheuri și la debarcadere se afla aceeași mare mulțime de lume ca la Brăila, care a umplut văzduhul cu nesfîrșitele sale urale, cînd Suveranul a debarcat, în dreptul frumosului arc de triumf, ridicat la puntea debarcaderului.

Majestatea Sa a fost primit de Prea Sfinția Sa Episcopul Dunării de Jos, de d. General Averescu, ministru de război, de d. Athanasiu prefect de Covurlui, și de contra-amiral Koslinski comandantul marinei militare.

Compania de onoare, dată de batalionul 3 vînători, a fost trecută în revistă de Majestatea Sa în sunetul imnului regal și uralelor ofițerilor și trupelor. Primarul orașului, înconjurat de consiliul

comunal, a rostit în numele oraşenilor cuvinte de dragoste şi respect către M. S. Regele şi Dinastie.

Corpul consular, senatorii şi deputaţii, membrii Curţii de apel, membrii autorităţilor şi fruntaşii oraşului, au prezentat omagiile lor M. S. Regelui în pavilionul unde s'a făcut prezentările.

Doamnele au fost primite de M. S. Regina pe yacht Maiestatea Sa şi Principesa Elisabeta au primit multe şi frumoase buchete de flori.

M. S. Regele trecind pe dinaintea şcoalelor, elevii şi elevele, presărind calea cu flori, l'au salutat cu steagurile şi cu urale. De asemenea şi corporaţiile, societăţile şi veteranii.

M. S. Regele, trecind către debarcader, s'a oprit în dreptul corpului ofiţeresc al garnizoanei, în care timp persoanele oficiale au prezentat omagiile lor M. S. Reginei.

M. S. Regele, reimbarcându-se, a exprimat viile Sale multumiri pentru primirea în deosebi frumoasă ce l-au făcut gălăţeni.

În dreptul arsenalului marinei garda a dat onorul, iar populaţia Bădălanului şi lucrătorii dela fabrici au salutat pe Maiestăţile Lor cu cea mai mare afecţiune şi respect.

De la Galaţi yachtul a fost însoţit de bastimentul de război italian „Galileo”, de diviziunea monitoarelor, precum şi de remorcherele de la Brăila şi vapoarele de călători de la Galaţi. Acum cortegiul devenise împuător: 40 bastimente au format suita navală până la Isăcea, de unde vasele ce veniseră de la Brăila şi Galaţi s'au reîntors.

Escursioniştii urind Maiestăţilor Lor bună călătorie cu îndelung repetate urale.

La debarcaderul de la Isăcea, care era frumos iluminat cu lampioane şi focuri bengale, M. S. Regele s'a dat jos în mijlocul populaţiunii, care l'a aclamat cu mare entuziasm. Primarul a rostit o călduroasă cuvântare. O companie din batalionul 7 vânători, au dat onorul.

Maiestăţile Lor au privit de pe puntea vaporului la focurile de artificii date de la mal.

A doua zi 6 Mai, la orele 7 dimineaţa, M. S. Regele a eşit iarăşi la mal prin mijlocul mulţimii, vădit măgulită de această dovadă de afecţiune din partea Suveranului, care a convorbit până la ora plecării.

La Tulcea priveliştea care înfăţişa oraşul şi portul era feerică. Divizia monitoarelor a salutat cu tunurile, iar echipajele a dat onorul.

Entuziasmul cu care populaţia de diferite neamuri a acestui oraş a primit pe Maiestăţile Lor era cum nu se poate mai mare.

După împlinirea de către primar a strămoşescului obicei de a ura Suveranului bună venire, prezentându-l pline şi sare, M. S. Regele a trecut în revistă compania de onoare, dată de batalionul 7 vânători, cit şi şcoalele, societăţile şi corporaţiile; apoi, în urma prezentărilor făcute în chioşcul de primire, Maiestatea Sa, însoţit de Principele Carol, a mers în biserica catedrală, străbătând străzile oraşului, cari erau frumos împodobite, ca şi clădirile publice şi particulare, trecind pe sub numeroase arcuri de triumf, prin mijlocul unei mari şi entuziaste mulţimi, care nu înceta de a aclama pe Suveranul iubit şi respectat care a redat acest oraş, ca şi întreg teritoriul dobrogean, Patriei mume. La intrare Suveranul a fost primit cu crucea de către protoiereul judeţului în sunetul clopotelor şi al imnului naţional, cîntat de excelentul cor al bisericii.

De la Catedrală, M. S. Regele s'a dus la dealul „Carol I”, unde stă falnic monumentul care aminteşte realipirea Dobrogei la scumpa noastră Tară.

M. S. Regele reimbarcându-se la yacht s'a imbarcat pe barca regală „Carmen Silva”, ducindu-se la monitoarele „Ioan C. Brătianu”, „Mihail Kogălniceanu” şi „Alexandru Lahovari”, unde a trecut în revistă echipajele acestor 3 vase, cari au fost armate în cursul iernii.

Aci a fost primit de comandantul marinei şi de comandantul diviziunii, care a prezentat raportul. Echipajele au dat onorul.

Maiestatea Sa părăsind diviziunea a fost salutat cu salve de tunuri date atât de la bordul acestor trei monitoare, cit şi de la acel al bastimentului „Galileo”, care a escortat yachtul până la Sulina, d'împreună cu monitoarele „Ioan C. Brătianu” şi „Lascar Catargiu”.

La plecare s'a făcut Maiestăţilor Lor aceleaşi o-

vaşuni ca la sosire. Locuitorii cătunului Carol I, aflaţi în faţa oraşului, au exprimat şi ei iubirea lor prin prelungite urale.

Yachtul intrind pe canalul Sulina, Maiestăţile Lor au fost întâmpinate cu urări de către locuitorii şi pescarii satelor Gorgova, Floriile, Carmen Sylva şi Principele Carol.

După o călătorie de 3 ore prin acest braţ, yachtul a ajuns la Sulina.

Aci Maiestăţile Lor au fost primite cu salve de tunuri trase de bastimentul de război rus „Donetz” şi canoniera „Griviţa”. Echipajele bastimentelor de război, cit şi ale celor de comerţ au dat onorurile; iar populaţia oraşului Le-a făcut cea mai călduroasă primire.

Îndată ce yachtul a acostat la debarcader, M. S. Regele a primit pe bord pe trimisul special al M. S. împăratului Rusiei, d. Contra-amiral Baron de Nolcken, care sosisse în ajun cu chiurasatul „Sinope”, care din cauza pescajului său mare a fost nevoit a ancora în radă. D-sa prezentându-se M. S. Regelui, L-a complimentat din partea Suveranului său. Maiestatea Sa a răspuns exprimându-şi viua Sa multumire pentru această nouă probă de prietenie din partea M. S. împăratului.

D. Contra-amiral a prezentat apoi omagiile sale M. S. Reginei, şi în urmărit M. S. Regelui cit şi M. S. Reginei pe şeful de stat-major, pe adjutantul său şi pe comandantul şi ofiţerii canonierii „Donetz”.

Tot pe bord, Maiestăţile Lor au primit pe d-nii membrii ai comisiunii europene danubiene cu doamnele lor, cari au prezentat M. S. Reginei buchete de flori.

În urmă, M. S. Regele a descins în port, unde în faţa frumosului pavilion de recepţie a fost primit de către primar, care a exprimat în numele populaţiei recunoştinţa ei pentru noua dovadă de afecţiune ce le-a dat-o, venind iarăşi în mijlocul ei.

După prezentarea corpului consular, a şefilor de serviciu ai comisiunii europene, M. S. Regele a trecut în revistă corpul ofiţeresc de marină şi compania de onoare alcătuită din echipajele vaselor de război, îndreptându-se apoi spre biserică cu Principii Carol şi Elisabeta. În drumul către Sfintul locaş se aflau înşiraţi elevii şi elevele şcoalelor, cari cîntau imnul regal şi răspindeau flori în calea Sa.

La intrarea în biserică, preotul a prezentat crucea, iar corul a cîntat imnul regal.

După rugăciune, preotul paroh a adresat M. S. Regelui cuvinte de adîncă graţitudine pentru sollicitudinea neîmămurită ce dînsul o are spre întărirea credinţei prin indemnare şi pildă la ridicarea şi restaurarea de biserică.

De aci Maiestatea Sa s'a înapoiat la yacht, de unde, imbarcându-se pe barca regală, s'a dus de a trecut în revistă staturile majoare şi echipagiile vaselor de război.

La orele 8 seara, a avut loc la bordul yachtului un prinz de gală, la care a avut onoarea a lua parte: trimisul special al M. S. împăratului Rusiei, d-nii membrii ai comisiunii europene, cu d-nele; comandantii şi ofiţerii bastimentelor de război străine; corpul consular; reprezentanţii autorităţilor locale; ofiţerii marinei militare; în total 70 persoane.

În această zi serbindu-se şi aniversarea naşterii M. S. Neculae II, împăratul tuturor Rusiilor, M. S. Regele, în timpul mesei, a închinat în următorii termeni:

„Viui atins de graţioasa atenţie a M. S. împăratului Nicolae, care v'a trimis în misiune specială pentru a mă saluta pe coastele Mării Negre, proşfit cu bucurie şi recunoştinţă de acest fericit prilej ca să reînnoesc urările cele mai sincere ce fac pentru Maiestatea Sa, urări cari doresc să le dau o expresie cu atât mai călduroasă cu cit serbăm azi aniversarea naşterii Sale. Dumnezeu să ocrotească pe Maiestatea Sa şi să i acorde o lungă şi fericită domnie pentru prosperitatea puternică a împărăţiei.

„Insufleţit de aceste sentimente, ridic paharul Meu pentru preţioasa sănătate a Maiestăţii Sale.

„Să trăiască M. M. L. L. împăratul şi împărăteasa Rusiei”.

Comesmenii au acoperit ultimele cuvinte cu urale prelungite, iar muzica a cîntat imnul imperial rus.

După prinz, Maiestăţile Lor au trecut pe pun-

tea vasului, de unde împreună cu invitaţii au primit retragera cu faclă a trupelor din marină, la care se asociase şi populaţia, precum şi în splendide iluminări a portului şi a oraşului. Tot depe bord au privit la frumosul foc de artificii dat pe malul stîng al fluviului.

La orele 11, Maiestăţile Lor s'au retras în apartamentele lor.

A doua zi, Mercuri, 7 Mai, la orele 8 dimineaţa, Maiestăţile Lor au plecat din Sulina, pentru a se reîntoarce pe apă la Giurgiu, de unde şi-au urmat pe uscat drumul spre Capitală.

La plecare populaţia şi echipajele bastimentelor din port au salutat cu mare însufleţire pe Maiestăţile Lor, urindu-le bună călătorie. Bastimentele de război au salutat cu tunurile şi echipajele lor la posturile de salut au dat onorul.

În trecerea Maiestăţilor Lor, yachtul regal escortat de vedetele torpiloare „Capitan Lascar Bogan” şi „Locotenent Călinescu”, precum şi de vapoarele serviciului fluvial „Domnul Tudor” şi „Vasile Lupu” a călătorit fără întrerupere ziua şi noaptea timp de 28 ore.

Maiestăţile Lor în trecerea pe la toate porturile mari, schiele pe vaduri, au fost vădite de populaţiile lor. La Galaţi, diviziunea de Dandru a salutat cu tunurile şi echipajele ei şi ale celorlalte vase de război care se aflau în portul militar Tiglina, au dat onorul.

Joi 8 Mai la orele 11 dimineaţa, yachtul a acostat la debarcaderul Ramadan din portul Giurgiu.

La debarcader, Maiestăţile Lor au fost primite de d. Ghika, prefectul de Vlaşca şi de d. Gromov, Capitanovici, comandantul diviziei IV.

D. primar a prezentat frumoase buchete de flori M. S. Reginei şi Princesei Elisabeta.

În pavilion Maiestăţile Lor au fost salutate de membrii autorităţilor locale.

M. S. Regele a trecut în revistă corpul ofiţeresc al garnizoanei şi compania de onoare din regimentul 5 Vlaşca. Maiestăţile Lor s'au întors cu prezente până la orele 11 şi un sfert, când s'au imbarcat în automobil, dîmpreună cu prinţesa urmări de d. Morţun, ministrul lucrărilor publice, prefectul de Vlaşca, de generalul Warthand şi alţii vrocordat, aghiotantul de serviciu, şeful poliţiei generale a Statului şi comandantul jandarmeriei rurale, au străbătut oraşul, care se afla sub un împodobire ca la venirea din Bucureşti. Întreaga populaţiune aflată pe străzi şi la ferestre şi balconoane, au manifestat cu dragoste şi respect. Populaţia rurală a întâmpinat pe Maiestăţile Lor cu urale şi imnul naţional cîntat de copiii şcolii.

La podul peste Argeş, M. S. Regele a fost primit de d. prefect de Ilfov iar la intrarea în Capitală de către prefectul de poliţie. În trecerea Lor prin oraş au fost cu însufleţire primiţi de numerosul public, care aştepta pe străde trecerea Lor spre a saluta şi felicita că s'au întors cu bine din frumoasa călătorie ce au făcut.

Maiestăţile Lor, la orele 1 şi un sfert au descins la Palat, unde au fost primite de Casele civile şi militare.

O cesiune rezolvată

Ministerul financelor a rezolvat cererile percepătorilor fiscali, transformînd veniturile raşinnea, de la remiză la salariu.

În schimb, Statul îşi va beneficia veniturile de la toate casele speciale pentru sumele încasate de percepători pe seama acelor case inclusiv lefarile ce comunele acoră percepătorilor, în calitate de minutorii ai fondurilor comunale.

În articolul nostru, „Perceptorii fiscali”, păm în numărul 4 din 10 Februarie 1905, am zis:

„Pentru că percepătorii încasează pe lângă dările Statului şi unele ale comunelor rurale, precum şi prestaţiile judeţiene, de la care primesc oare-care remuneraţiune, Statul se crede în drept a face să i revină dreptul şi meritul; şi de aceea, la calcularea veniturilor, îşi însuşeşte în mod indirect beneficiile cvenite percepătorilor din servicii speciale, pentru care se depune muncă mai multă, se fac spera mai mari şi se întrebuinţează

personal mai mare, de cît cel prevăzut în Statul Ministerului.

Apa dar, ceea-ce pînă astăzi se practica în mod deghizat, acum, a luat o formă corectă și pozitivă; înău totuși fără putere de lege sau mai bine zis, contra legilor existente, căci, art. 143 din noua lege a organizării comunelor rurale, zice:

„Perceptorii Statului sînt însărcinați cu perceperea și mărirea fondurilor comunale, avînd drept la apunțamentele fixate prin buget, sau la o remiză ce nu va trece peste 10% din încasări”.

Sistemul remunerării prin salariu este și va fi cu totul păgubitor pentru fondurile publice, perceptorii ne mai avînd nici un interes de a depune zel și muncă multă, și de aceea, casele speciale mai cu osebite, vor fi condamnate ca să sufere și mai mult.

Experiența trecutului ne-a călăuzit la aceste reflexiuni: Aducă și aminte Domnii de la finanțe că sistemul remunerării prin salariu a mai existat în țara noastră și prin legea de constatare din 1871, și numai după ce s'a modificat la 1882 a putut da rîndele fiscale, de cari ne mîndrim azi.

Deci, organizațiunea ce s'a dat azi serviciilor de percepere, este vicioasă și Ministerul, pentru bunul mers al finanțelor publice, va fi nevoit să reviz. — ceea-ce gîrănu cu siguranță că s'ova face.

Admițînd pentru un moment că inovațiunea remunerării prin salariu ar fi bună, și vedem dacă și în această direcțiune lucrarea a fost sau nu alcătuită cu pricepere și maturitate.

Această organizațiune se preocupă numai de comunele urbane. Recunoaște că fie-care perceptor urmează să fie plătit după importanța orașului și valoarea funcțiunei ce ocupă, făcînd din ele 6 categorii, de lei 600, 500, 400, 300, 250 și 200. Întru cît privește însă pe perceptorii din comunele rurale, afară de cei din Județul Ilfov, îi pune la o laltă cu 150 lei lunar și 30 lei speze, adică, după datele și științele culese de cei cari au stabilit norma actuală; tot atît merit are perceptorul rural care e împovărat cu un debit mare și cu multe sate, avînd și venituri comunale de zece de mii de lei, ca și un perceptor cu venituri mărginite și, negreșit, cu muncă și răspundere redusă.

La speze, după actuala organizare, tot atîta cheltuială de dislocări se acordă unui perceptor care se află la o distanță de 40—50 kilometri de la reședința județului și la sate multe în circumscripția lui, ca și perceptorului care și are circumscripția situată în apropierea verii unei gări sau a orașului de reședință.

De aceea, citind actuala organizațiune, se-am zis, ați greșit Domnii de la finanțe: a-afi atins scopul îmbunătățirii soartei a-perceptorilor fiscali, dar a-afi deschis calea spre indolență și a-afi desorganizat serviciile perceptorilor, din comunele rurale cel puțin.

Prima săgăduială perceptorilor, cari ar încasa peste 75 la % din debitul total, începează un imposibil, față de rămășițele active cari mai figurează în scripte și cari fac parte integrantă din acel debit total.

Această inovație n'are nici măcar meritul asigurării existenței bătrînețelor unui perceptor cinstit, pentru că printr'însa nu se ține de cît la acapararea uzurului care-l produce perceptorul și reducerea remunerațiunei sale, fără ca în schimb să aibă speranța unei pensii, pentru zile cînd nu va mai putea munci.

De aceea zicem și astăzi, după cum am zis și în No. nostru din 10 Februarie trecut, că perceptorul și d'acum înainte se va alege la urma urmei cu ura conlocailor săi și cu tristă situațiune de a deveni cerșetor, atunci cînd nu va mai putea munci.

Exercițiul 1908/909 va confirma pe deplin spusete noastre, și, la 31 Martie 1909, — ne ținem cuvîntul, — vom dovedi cu acte oficiale spusete noastre de azi.

SERBAREA DELA MURFATLAR

Duminecă, la Murfatlar, a fost un mare tîmbălaș. Cine n'a fost colo cu noi, sunt sigur, c'o să-l pară rău! Plantația, cît vezi cu ochii, împodobită majestuos, Copaci în tricolor gătiți, covor de iarbă atîns pe jos, Înalte arcuri de triumf, pavilioane 'n stil... bazar, Bafete asortate scump și într'un colț un mic bazar De lucruri mîndre, fel de fel, care de care mai frumoase, Lucrate toate cu mult gust de orbii „Vetrel Luminoase”. Fanfară, coruri, lăutari, frăție, chef, democratism, Nici chiar discursuri n'au lipsit, pline d'un cald patriotism! Lume din toate părțile — și demnitari și oameni de rînd — Români, Tătari, etc., veniți cu totii într'un glînd, Ca să petreacă 'n aer plin și... să se tîmbălească 'n iarbă. — Erau fîcări, erau bărbăți, erau bătrîni cu lungă barbă Erau cucoane vesele, sprintene fete... altruiste Si-o văduvioară veselă, care făcea mîrrea conchiste. Erau acolo, toți în păr: „Republica din Medgidie” Vasile, Mitea & C-ie în albi țipari, spenjer și ite, Chiar C. F. R. și S. M. R. erau reprezentatți complect, Si au mîncat și au băut și s'au distrat, mă rog, perfect. S'au întins horă, strbe 'n șir, cu Nenea Băcur Lupea 'n cap, Budea Vasile: chluia de s'ancea la Alacop... Au fost și alergări de cal, curse pe jos și curse 'n saci, A fost concurs de frumuseți — fierbeau cucoanele în dracti Apoi confetti, flori, bătăi, organizate de Măcanu, Toate făcute într'adins să-și ia cu bună voie banii. A fost, mă rog, cu adevărat o sărbătoare cîmpenească Nimic, nimic n'a fost de zis — doar Butter poate să cîrtească! Și dacă ar fi fost prezent și omicul meu Ahile Zissu Atancea, vă încredințez, eră complect de tot dichisii.

Saroglu

VASILE LASCAR

mult regretatul fost ministru de interne, Reformatorul Administrației, al cărui monument a fost inaugurat zilele acestea în Capitală.

RETEVEIE

Oile și

Cu ocazia trecerii M. Sale pe la Cernavoda, un tren special urma să transporte pe invitați la destinație.

În momentul plecării, cînd mașina abia reușise să urnească din loc vagoanele tiesite de lume, o persoană de pe peron, vrînd să plaseze un spirit, deodată esclamă:

— Uite, cum îi duce ea pe oi!

— Oile pleacă și măgarul rămîne! — s'a grăbit să răspundă un altul, și mai de spirit, din vagon.

Tablou.

Cîinii latră....

O foaie din localitate, inventînd că s'a dat directorului acestul ziar, ba furnitura de petriș a județului, ba furnitura de risip a aceleiași autorități — lucruri absolut inexacte — ne înjură surugiește.

Multă lume se va fi întrebînd de sigur, de ce lăsăm ca prin tăcero să capete confirmare asemenea insanități gratuite.

Vom răspunde, odată pentru todeauna, prin următoarea anecdotă:

Un filosof din antichitate se preumbla într'o zi pe stradă, însoțit de cîțiva din discipolii săi. La o rîspîntie, așa tam-nesam, un individ de mentalitatea confrăților dela vizata foaie, găsește de cuviință să adreseze filosofului mai multe cuvînte de oară, pe cînd, fără să arate cea mai mică supărare, sau să caute a-l răspunde ceva, omul înțelept a continuat a-și vedea în liniște de drum.

Discipolii, intrigati de nepăsarea filosofului, au căutat să-l întrebă, de ce a lăsat nelămurită o asemenea necuviință.

„Dacă un boiu, trecînd, m'ar fi împuns, sau vre-un alt dobitoac m'ar fi lovit cu copita, mi-ați fi pretins și atunci să-i cer socoteală?” — fu răspunsul filosofului.

Sapienți sat.

Și 'n somn!

Mi-am făcut convingerea, că adversarii mei mă visează și 'n somn.

Probă? Iat-o:

Dinșii susțin, că n'aveau loc de zăine la Cernavoda, la trecerea M. Sale atîtea alte personalități marcante, ca Bănescu, Dabo, Tanasache, etc.

În ziua aceea, subsemnatul se găsea la be-răria dela ville din localitate. În tovărășia mai multor prietenii. Solemnitățile nu mi-au plăcut nici odată!

Cu toate acestea, onorabilii în chestiune mă vedeau la Cernavoda!

Am ajuns un fel de „șperietoare”. Ne pare foarte bine.

Saroglu

Atențiune!

- Vrei să fii în spiliu?
- Și să miroși îmbătător?
- Vrei să n'ai coșuri pe obraz?
- Părul să-ți fie lucitor?
- Vrei să ai barba de un cot?
- Mustățile ca la împărat?
- Vrei ca cucoanele în drum?
- Să te ochescă ne'ncetat?
- Să nu te duci la alt bărbier —
- Și ori-ce parfumuri și pomade
- Să nu le cumperi dintr'alt loc —
- De cît la Hristu Eftimlade.

INSTANTANEE

Doctorul DA-NU

Întreaga lui ființă — după cum îl arată chiar numele — e o afirmațiune negativă, sau o negațiune afirmativă.

N'afi priceput? El bine, aflați, că nu l'am priceput nici eu, cu tot spiritul meu fin — fără modestie — de observație, după cum, de altfel, nu s'a priceput nici chiar el pe sine vre-o dată.

Aceasta ne o demonstrează pînă la cea mai dureroasă evidență însăși poposirea lui în orașul nostru. Omul acesta n'a fost făcut pentru Constanța! Doctorul Danu a fost turnat pentru alte țărîmuri, unde se trăiește așa... din aer, — ca să nu zic cu aer! Lumea conviețuitoare, la același nivel intelectual cu tine, să-ți priceapă gesturile, tendințele, să-ți prețuiască calitățile și meritele, fără ca să te pună la încercare, fără ca să-ți pretindă diplome și cite alte lucruri, care nu sunt de cît des noftures pentru un om de talia d-lui Danu.

Constanțenii îl zic: „Doctorul”. Ar fi preferat — zic gurile rele — să i se fi zis: „Domnul Ajutor de primar” sau „Domnul Ofițer... de stare civilă”.

Vesnic roșu la față, eventual n'ar mai avea pentru ce să roșească.

Poartă unghiile mari și ascuțite ca o pasăre hrăpitoare, iar îngrijirea lor nu-l dă răgaz ca să se ocupe și de lucruri mai serioase.

Causeur neobosit, e unul dintre aceia, cari au provocat ținerea congresului contra pornografiei — intruuit chiar zilele acestea la Paris.

Și-a făcut studiile în țara nemțească. Probă: poartă părul la tîmple sistem „sech-sund sechsziger”.

Semne particulare: E cu toată lumea „per tu”.

Saroglu.

Constanța, în locul celor al cărora mandat expiră în cursul lunii Iunie.

Și în anul acesta ziua de 10 Mai s'a serbat cu solemnitatea obișnuită.

După oficierea unui Te-deum, la care au asistat autoritățile civile și militare, aflătoare în oraș, a urmat în saloanele Prefecturii recepția corpului consular și a tuturor demnitarilor din oraș, care au prezentat felicitările.

După masă, elevii școlilor secundare s'au întrunit în sala Cazinului Comunal, unde d. profesor Carp a vorbit asupra însemnătății zilei.

Regimentul 34 Constanța și Bataillonul 5 de Vinători se vor înapoia de la Dadilov în ziua de 19+20 curent.

Ne-am ocupat în numărul trecut de cartelul zarzavagilor din piață.

Faptul e absolut exact: Fiecare din grădinari are depusă câte o sumă fixă în unul din capii cartelului lor și au plătit și au primit de la condiționile stabilite de vânzare, atrage atenția garanției.

Așa am ajuns, ca să se vîndă în piață zarzavaturile pe un preț exorbitant și uniform la toți.

E un scandal nemulțumit și e de datoria Ad-ției să intervină cu mai energie.

Conferințele preoților din județ încep la 12 c. și continuă pînă la 16 ale lunii, în două serii.

Vom da în numărul viitor o dare de seamă asupra acestor conferințe.

Cu ocaziunea aplicării noii legi a monopolului băuturilor spirtoase, Ministerul de Finanțe a dispus ca Anadolchiul să fie socotit de comună suburbană și în consecință, să se aplice dispozițiile legii privitoare la comunele urbane, menținându-se astfel toate localurile de circumstanțe existente.

Ceea ce a condus Ministerul la luarea acestei dispoziții, întărește încă odată cele arătate de noi, atunci cînd am susținut alipirea la Constanța a acestui cătun, care e separat azi de oraș numai printr-o chestiune de formă.

Vom reveni însă asupra acestei chestiuni.

Atragem atențiunea serviciului sanitar al orașului, că depozitul de gunoarie și murdării din dosul Diviziei militare a devenit un înzozitor focar de infecție.

Se impun măsuri de urgență.

În vederea alergărilor de cai și a expoziției de cai și oi, ce va avea loc în Anadolchiul în zilele de 21 și 22 c., Ministerul Aerării publice a acordat 50% reducere de transport pe C. F. R., cu începere de la 21 pînă la 23 Mai c., pentru caii și însoțitorii lor, ce vor participa la acea expoziție.

Aceiași reducere se va acorda de la toate stațiile C. F. R. pentru persoanele care obose a asista la aceste festivități.

Apropiindu-se sezonul, atragem atențiunea d-lor proprietari și arendași că magazinul de fierărie al d-lui Marcu Ștefan, așezat pe strada Carol, în fața Oficiului poștal (fostul magazin Ciocapci) s'a aprovizionat cu toate uneltele necesare atîngătoare de fierărie și articole tehnice privitoare la mașinării, precum curele de transmisie, șine de ghidaj, manometre, oțeluri, arături, diferite piese pentru masini, articole de cauciuc și asbest, de toate dimensiunile, precum uleiuri, precum minerale, valvoline, vasele, unsoare rezistente; combustibile pentru motoare. Magazinul s'a aprovizionat de asemenea cu cimenturi, var hydraulic, table albe, negre, de zinc, de alamă; precum și orice fel de unelte necesare pentru clădiri.

În același timp, dispunînd de un stoc de porcelanerie, ceramice, lămpi, orice articol de sticlărie, de care voește să se desfacă, se atrage atențiunea tuturor că aceste articole sunt puse în consumațiune sub costul lor.

Se garantează serviciul conștiincios și se desfide orice concurență.

Cereți registre pentru învoelile Agricole, la Tipografia și Librăria D. NICOLAESCU.

Ilustrate nou, variate, admirabile, lectură și deosebită, sunt numai la Librăria NICOLAESCU.

PRIMĂRIA COMUNEI MURFATLAR plasa și județul Constanța.

PUBLICAȚIUNE

No. 1311. 3 Mai 1908

Se aduce la cunoștința generală că toți aceia ce au locuri în această comună, în baza actelor să le împrefmuiească și să înceapă construcțiunile pe ele în termen de 20 zile dela data acestei publicațiuni, pentru care vor scoate cuvenitele autorizațiuni. După trecerea acestui termen, se vor lua măsuri ca toate locurile ale căror proprietari nu se vor conforma acestei publicațiuni, să fie reluate de comună.

Primar, N. I. Andrei

Secretar.

AVIS

Biuroul „Lumina Poporului” care este instalat în Constanța strada Ioan Lahovary No. 7 (fostă Infanteriei lângă Hotel Londra) se ocupă cu următoarele:

1) Informațiuni pentru plasări de bani, pentru ipoteeci, vânzări și închirieri de case mobilate și nemobilate pentru sezonul băilor, pămînturi, rîi și păduri de cînzare și pentru arîndări etc.

2) Biuroul pe mariaj (insurătoare). Inscrîerile se primesc între orele 3-7 după amiază, doritorii ne pot trimite fotografiile și un acopl pentru cheltueli ce trebuie să se facă. — (Absolută discreție).

3) Biuroul absolut garantat pentru amănături, unde ori-cine se poate servi la nevoie.

4) Se cumpără și se vînd obiecte uzate și neuzate.

5) Se creează comisiunile de pește proaspăt din Marea Neagră pentru vânzarea lor cu prețuri mult mai mici ca la ori-cine.

Posed pentru vânzare deși 30000 în Constanța și 10 case în Anadolchiul și 1000 hectare de pămînt de cultură foarte bun.

A Sosit

Untură de pește proaspătă veritabilă de morun, calitate garantată, importată directă din Norvegia, la Drogueria Medicinală A. I. Heldenbusch, strada Carol (sub Hotelul Regal).

De vînzare

una casă solid construită avînd 4 camere spațioase, bucătărie și pivniță.

curte spațioasă și grădină cu diferiți pomi fructiferi, situate în Anadolchiul, mahalaua Koicîr, distanță 5 minute de oraș. A se adresa d-lui C. Lumeziu proprietarul lor.

De vînzare

trei perechi de pietre de moară franțuzești. Patru postamente de fier, un burat complet, cu toate șneurile și toate uneltele necesare pentru moară — toate în bună stare. A se adresa la Redacție.

Georgel Perlea

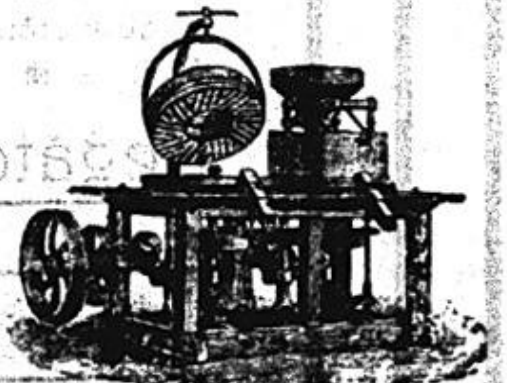
Brăila, Constanța

Reprezentant general pentru județul Constanța al Casei de Mașine Agricole

Nicolae Fehér & C-ie

Societate în Comandită Furnizorii Curții Regale

Depozitul instalat în STRADA MANGALIEI, în fața Grădinei Publice e asortat cu ultimele creațiuni ale industriei de mașini agricole, se află sub conducerea D-lui ST. CIȘMEGIU.

Telegrama din Schönkirchen: Trimiteti-mi va rog 6 bucați Săpun de Lapte de Crin marca „Cal de lemn” Rambursați prețul. Contesa Rautava-Husmark.

„Stimate Domn. Va rog să binevoiti a-mi trimite 6 bucați din excelentul Săpun de Lapte de Crin marca „Cal de lemn” contra ramburs, cum mi-ați trimis totdeauna. Cu stimă: Contesa L. Dohalsky.

Mal bine de elt cu documentele de mai sus, nu s'ar putea aduce un omagiu efectelor superioare și renumelui Săpunului de lapte de crin marca „cal de lemn”. Astfel, ne sosesse în fiecare zi acte de recunoștință care certifică în mod clar cum că

Săpunul cu lapte de Crin marca „Cal de lemn”

este incomparabil de bun contra pusturilor, precum și pentru tratamentul tenului obrazului, și aceasta o justifică consumul de milioane de săpunuri pe an, cu toată concurența altor săpunuri. Același lucru e

„Bay - Rhum”

și cu produsul „Bay - Rhum” pentru efectul incomparabil contra măreței și a căderii părului precum și pentru înfrățirea părului și pentru a obține un păr abundent. — Amîndouă aceste produse sînt de la renumita și înaltă fabrică cunoscută și apreciată Fabrică „Bergmann & C-ie” din Tetschen, a/E.

care a fost fondată în anul 80 din secolul trecut și care pe baza produselor ei ireproșabile a căpătat un loc de frunte printre celelalte fabrici de parfumerie din Austro-Ungaria.

În multe rînduri, această fabrică a căpătat recompensa cea mai mare. La expozițiile din Dresda, Geneva, Praga, Zürich, Tetschen, Nussig și Reichenberg, medali de aur și argint care aduce omagii produselor ei superioare în artiole de cozmice și parfumerie.

Depozit la Drogueria Medicinală :: A. I. Heldenbusch
Str. Carol — sub Hotel Regal și la Frizeria Hristu Eftimiade, Strada Carol.

R. FRANGOPOL

Mare Depozit de Brînzeturî

(Casă proprie) Strada Carol 108 (alături de Hotel Regal) Cașcaval grecesc. Brînză albă telemea. Unturi de vacă. Excelență untură de rimători. En gros și en detail.

Fabrică de Frînghierie

FRANTZ CARCHER

înființată în anul 1896

Strada Carol 160 (vis-a-vis de Spitalul comunal) Procură frînghi de orice mărime și grosime. Streanguri, pripoane, edecuri, guri de ham, frînghi de rufe, carmac de orice grosime, căpește împletite și cu flori etc. etc. Calitate superioară și prețuri reduse.

Ziare de modă

cereți numele la Librăria NICOLAESCU.

NOU

STICLE ISOMETROP

Conservarea
Ochilor

Patentate în Europa și America

Patentate în Europa și America

Se va cere această IS.
marcă pe fie-care sticlă.

CEA MAI CLARĂ VEDERE
FĂRĂ A OSTENI OCHII

Evitarea Fluorescenței
dăunătoare ochilor

Experiențe făcute cu Razele Roentgen

Sticle premiate de Academile oculare din Europa și America.

Depositar general și unic pentru Dobrogea

P. SCHAPIRA, Bijoutier

Furnisorul Curței Regale.—Constanța

Farmacia „VICTORIA” POMPEI G. CIUPERCESCU (Braila)

Fost chimist expert al Vămel Brăila

Str. Carol No. 9 colț cu str. Comercială
vis-a-vis de fostul local al Băncii de Scont
CONSTANȚA

Medicamente, pansamente, specialități, parfumerie, cauciucuri etc., din cele mai renumite fabrici din străinătate.

Laborator special pentru prepararea pudrelor, prafuri de dinți, Eau de Cologne, parfumuri, specialități etc., chiar după cererea clienților.

Recomand în special distinsele mele clientele:

Pasta dentifrice „Aphrodita” ultima creațiune în domeniul dentifricelor, neconținând cretă. Curăță dinții fără a-i zgria, disolvă piatra fără a ataca malțul, desinfectează energic gura, lăsând după spălare un parfum suav. Un borcan elegant 1 leu, 5 borcane 4 lei.

Apă de gură „Aphrodita”, care prin calitățile

ei neintrecută este, a fi preferată tuturor apelor similare. În stare concentrată servă ca anestezie în dureri de dinți. Sticla 1-25.

Cremă pentru unghii „Aphrodita” pentru întreținerea și curățirea unghiilor, dându-le o culoare roz vie naturală și un luci strălucitor, parfumind și mina. Doza 1 leu.

EAU DE COLOGNE distilațiune quadruplă specială. 5 lei kilo.

Esență pentru preparat în casă Eau de Cologne. 1 dosă pentru 1 litru 2 lei.

Cornalin distilatoriu bătăturilor. Vindecare sigură în câteva zile. Doza 1 leu.

Gonoryl „Ciupercescu”. Remediū sigur și discret. Vindecă scurgerile cele mai rebele în câteva zile. Doza 6 lei.

Singurul depozit al acestor preparate, pentru toată țara.

Expediție promptă în provincie, contra mandat poștal, alături de preparatele de mai sus cit și a oricelor alte medicamente, trimițându-se rețeta.

Serviciul special pentru distribuția la domiciliu

Marcu Birnfeld

Strada Carol, No. 71, Vis-a-vis de Poșta
CONSTANȚA

Mare magazin asortat cu toate articolele de:

ferărie, table de fer, cimenturi, uleiuri, geamuri, țevi de fer, robinetterie pentru instalații de apă, closete, alămărie, armurărie, sticlărie, faianserie, sobe, etc. etc. etc.
Prefuri reduse.

D-na DOCTOR IN MEDICINĂ

Ersilia Cătescu-Nicorescu

DE LA UNIVERSITATEA din BUCUREȘTI

Specializată în dentistică și boale de gură, la clinică din Berlin. S'a stabilit în Constanța, Piața Independenței 26
CONSULTAȚII 9-12 a. m. și 4-6 p. m.

De Vânzare la Anadolchioi un loc în întindere de 2236 m. p. cu 2 fațade, având pe dinsul ecarteruri, beciū boltit, fântină în piatră în curte, o grădină cu 300 pomi altoiți și 180 butuci de vițe altoite.

A se adresa D-nel Căpitan Botez, în localitate.

HOTEL ȘERBANESCU

STR. 11 IUNIE

Sub administrația însuși a proprietarului
OFERĂ CAMERE BINE MOBILATE

DE O CURĂȚENIE SUPERIOARĂ

ȘI CU PREȚURI MODERATE

Vizitatorii pot găsi în acest hotel o găzduire liniștită

TIPOGRAFIA

Dimitrie Nicolaescu

■ Piața Independenței — CONSTANȚA — Str. Carol și Traian. ■

Asortată cu caractere moderne și cu mașini noi, este în măsură a executa tot felul de lucrări atingătoare de această artă, în diferite formate și culori, cu cea mai mare acuratețe, esactitate și promptitudine.

Legătorie de Cărți și Rame p. Tablouri

Esecută cele mai elegante și plăcute lucrări.

Unicul magazin de LIBRARIE și PAPETARIE

Depozit de registre și imprimare pentru autorități